

Udskriftsdato: søndag den 11. januar 2026

KEN nr 10217 af 14/12/2017 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 97-17 om socialtilsyn - godkendelse - længerevarende botilbud - indretning

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2017-3510-35095

Ankestyrelsens principafgørelse 97-17 om socialtilsyn - godkendelse - længerevarende botilbud - indretning

Principafgørelsen fastslår

Længerevarende botilbud skal indrettes, så de understøtter målgruppens behov og formålet med indsatsen. De fysiske rammer skal tilgodese borgernes trivsel og tryghed samt ret til privatliv.

Almene ældreboliger skal med hensyn til udstyr og udformning være særligt indrettet til brug for ældre og personer med handicap. Det betyder blandt andet, at hver ældrebolig skal være forsynet med selvstændigt toilet, bad og køkken med indlagt vand og forsvarligt afløb for spildevand. Det kan dog i særlige tilfælde besluttes, at ældreboliger ikke forsynes med selvstændigt køkken. Boligens adgangsforhold skal også være egnede for gangbesværede.

Disse krav til indretning må anses for at være udtryk for, hvornår en bolig er egnet til længerevarende ophold for ældre og personer med handicap. Der kan derfor tages udgangspunkt i de samme principper, hvis et botilbud skal godkendes som længerevarende tilbud efter servicelovens regler.

I den konkrete sag havde tilbuddet ikke den fornødne kvalitet til at kunne godkendes til længerevarende ophold efter serviceloven. Ankestyrelsen var enig med socialtilsynet i, at tilbuddets fysiske rammer ikke var egnede, da der ikke var eget bad og toilet i boligerne.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt. Det har vi gjort for at afklare, hvilke krav der kan stilles til indretningen af et botilbud til længerevarende ophold efter servicelovens § 108, herunder om det er et krav for godkendelse, at boligerne har eget bad og toilet.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om socialtilsyn (socialtilsynsloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 70 af den 18. januar 2017.

- § 5, stk. 1, om godkendelse.
- § 6, stk. 1 og 2, om tilbuddets kvalitet.

Bekendtgørelse om socialtilsyn (socialtilsynsbekendtgørelsen) nr. 1675 af den 16. december 2016

- § 11, nr. 1, om kvalitetsmodellen samt bilag 1.

Lov om social service (serviceloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 988 af 17. august 2017

- § 107 om midlertidigt ophold i boformer.

- § 108 om længerevarende ophold i boformer.

Lov om almene boliger (almenboligloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 1116 af 2. oktober 2017

- § 110 om indretning af almene ældreboliger.

Den konkrete afgørelse

I har klaget over socialtilsynets afgørelse om afslag på ændring af jeres godkendelse til også at omfatte pladser efter servicelovens § 108. Socialtilsynet afgjorde sagen den 19. maj 2017.

Ankestyrelsen har nu afgjort jeres sag.

Resultatet er:

- I har ikke ret til at få ændret jeres godkendelse.

Det betyder, at vi stadfæster socialtilsynets afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at de fysiske rammer ikke er egnet til, at pladserne kan godkendes til længerevarende ophold efter servicelovens § 108.

Vi vurderer derfor, at I ikke opfylder betingelserne for at få ændret jeres godkendelse.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at I er godkendt som midlertidigt botilbud med 19 pladser fordelt på fire boenheder. I søger om, at jeres godkendelse ændres, så 11 af de 19 pladser godkendes til længerevarende ophold.

Vi lægger også vægt på, at boligerne ikke har eget badeværelse og køkken/thekøkken. Beboerne deler bad og toilet to og to, og der er i hvert bofællesskab fælles køkken, opholds- og spisestue.

Vi lægger videre vægt på, at I søger om ændring af godkendelsen, så de pladser, der skal anvendes til længerevarende ophold, kan indrettes i de eksisterende og uændrede fysiske rammer. Der vil dog være mulighed for at indrette boligerne med køleskab og kaffemaskine.

Derudover lægger vi vægt på, at medarbejderne har oplyst, at det ikke kan lade sig gøre at anvende en kørestol på grund af ujævnt terræn. Vi lægger også vægt på, at der i det ene hus er niveauforskel fra værelserne ned til fællesrummet.

Endelig lægger vi vægt på, at I er godkendt til beboere med psykisk og fysisk udviklingshæmning med en eventuel overbygning inden for autismespektrumforstyrrelse, medfødt eller erhvervet hjerneskade.

Oplysningerne fremgår særligt af socialtilsynets afgørelse, jeres klage, tilsynsrapporten og referat fra dialogmøde den 9. maj 2017.

Om reglerne

Socialtilsynet træffer afgørelse om, hvorvidt et tilbud kan godkendes som generelt egnet. Det gælder for de tilbud, der er omfattet af lov om socialtilsyn. Socialtilsynet fører tilsyn med, at tilbuddene fortsat har den fornødne kvalitet og opfylder betingelserne for godkendelse.

Det er en betingelse for godkendelse, at tilbuddet efter en samlet vurdering har den fornødne kvalitet. Vurderingen af, om et tilbud har fornøden kvalitet, sker ud fra en samlet, faglig vurdering under hensyn til tilbuddets karakter og målgruppe. Tilbuddenes kvalitet vurderes inden for en række temaer, der er angivet i loven. Ved socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet har den fornødne kvalitet, skal socialtilsynet anvende den kvalitetsmodel, der findes som bilag til bekendtgørelse om socialtilsyn.

Socialtilsynet skal kunne stå inde for, at tilbuddet har den fornødne kvalitet i forhold til alle temaer. Det kan efter en konkret vurdering betyde, at socialtilsynet kan give afslag på ændring af en godkendelse begrundet i forholdene omkring ét tema, selv om kvaliteten i forhold til de øvrige temaer er tilstrækkelig.

Et af temaerne er tilbuddets fysiske rammer. De fysiske rammer udgør en central del af et tilbud, både som ramme om borgernes liv og som ramme om den indsats, der finder sted. Det er derfor væsentligt, at tilbuddets omgivelser, indretning, faciliteter og stand understøtter målgruppens behov og formålet med indsatsen, herunder at de fysiske rammer inde og ude tilgodeser borgernes trivsel og tryghed samt ret til privatliv.

Kommunen skal tilbyde midlertidigt ophold til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller for pleje, eller som i en periode har behov for særlig behandlingsmæssig støtte. Det gælder også for personer med nedsat psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, der har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte.

Botilbud til midlertidigt ophold adskiller sig fra længerevarende botilbud og fra almene ældre- og handicapboliger ved, at det ved visitationen af en borger til et midlertidigt botilbud vurderes, at borgerens behov for et botilbud ikke er varigt, men f.eks. har til formål at sikre rammen om en behandlingsmæssig indsats.

Kommunen skal tilbyde ophold i boformer, der er egnet til længerevarende ophold, til personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Kommunen sørger for, at der i nødvendigt omfang tilvejebringes almene ældreboliger, der kan udlejes til ældre og personer med handicap, som har særligt behov for sådanne boliger.

Almene ældreboliger skal med hensyn til udstyr og udformning være særligt indrettet til brug for ældre og personer med handicap, herunder kørestolsbrugere. Hver ældrebolig skal være forsynet med selvstændigt toilet, bad og køkken med indlagt vand og forsvarligt afløb for spildevand. Kommunalbestyrelsen eller regionsrådet kan dog i særlige tilfælde beslutte, at ældreboliger ikke forsynes med selvstændigt køkken.

Reglerne om selvstændigt toilet, bad og køkken med indlagt vand og forsvarligt afløb for spildevand stammer fra lov om boliger for ældre og personer med handicap. Det blev fremhævet i lovforslaget, at alle ældreboliger som overvejende udgangspunkt skal være selvstændige lejligheder med eget køkken, bad og toilet. I særlige tilfælde kan kommunen dog beslutte, at ældreboliger indrettes uden eget køkken. Boligerne skal derimod altid være udstyrede med bad og toilet.

Selv om disse regler ikke gælder for tilbud efter servicelovens § 108, må kravene anses for at være udtryk for, hvornår en bolig er egnet til længerevarende ophold for ældre og personer med handicap. Der kan derfor tages udgangspunkt i almenboliglovens krav til indretning, når boligens fysiske rammer skal bedømmes.

Vi finder på den baggrund, at de fysiske rammer i jeres tilbud ikke er egnet til, at pladserne kan godkendes til længerevarende ophold efter servicelovens § 108.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.